

moj novi minimulti

Lipe praznike i sunčani odmor

Prazniki su ovde

Ča/Što možeš djelati na morju? Ovdje su neki primjeri.

1

~~1.~~

Ja ću se sunčati na plaži.

3.

Ja ću plivati u morju.

5.

Ja ću se voziti čamcem.

2.

Ja ću načiniti pješčani grad.

4.

Ja ću loviti ribe.

6.

Ja ću sabirati/brati školjke.

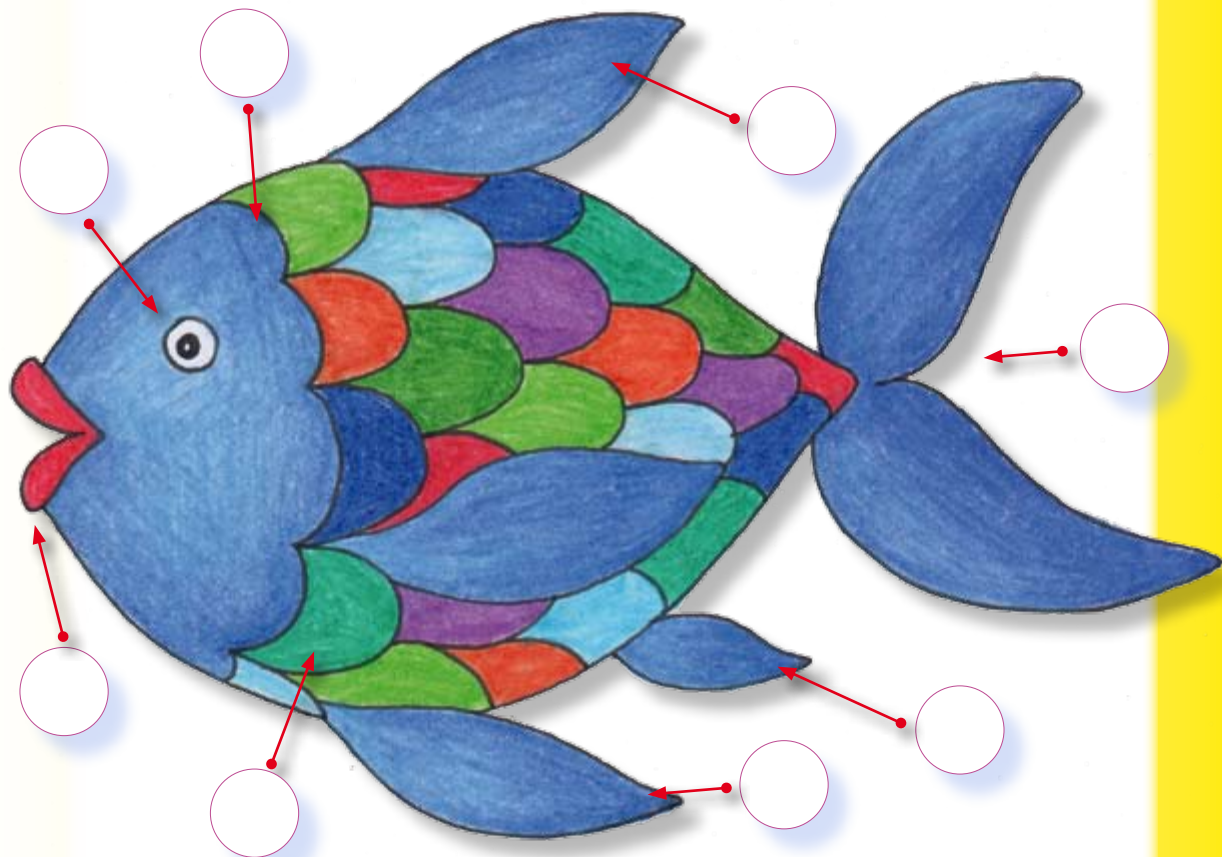
P
R
A
Z
N
I
K
I

Riba

Ribe žive u jezeru, u ribnjaku, u rijeci, u potoku i u morju.
U svakom vodenom prostoru žive različite vrste rib.

Dijeli ribljava tijela! Napiši pravilne broje!

1 - oko / 2 - gubac / 3 - ljuske
4 - repna peraja / 5 - hrptene peraje
6 - prsne peraje / 7 - podrepna peraja / 8 - škrga

Ribe žeru u vodi male živine i rasline.
One se giblju u vodi pomoću perajev i repa.

Čitati opis ribe, dodiliti riči.

Vidi: To kanim znati 2, str. 38; Govorimo i vježbamo 4, str.149 – 151

minimulti novi moj

Rudi na odmoru

Glej sliku, čitaj i napiši pravilne broje!

Ja sam na morju.

1. Na glavi imam **plave** ronilačke očalje.
2. Okolo trbuha nosim **črljeni** pojas za plivanje.
3. U desnoj ruci držim **žutu** labdu/loptu za vodu.
4. Moje kupaće gačice su **zelenе**.
5. Na noga imam **črne** peraje.
6. U lijevoj ruci nosim **lilastu** malu lopatu.

Rudi piše pismo

On piše svojoj družici Ani:

Draga Ana!

Sada sam jur sedam dan na . Ovdje se more

čuda svega djelati. Prvi dan sam iskao .

Drugi dan sam bio . Ja sam vidio

toliko ! Treći/Treći dan sam se vozio .

To je bilo cool. Četvrti dan sam gradio .

Ovo je bio najveći i najlipši po cijeloj plaži. Peti dan sam

bio umoran i sam se malo lijenio pod .

Šesti dan sam plivao pol kilometra daleko na .

Moja mama je kanila zvati policajce, kad me već nije

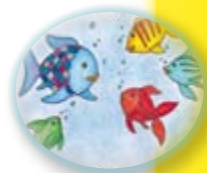
vidila. A danas je sedmi dan. Ja pišem kartke i pismo.

Izvan toga ližem .

Nažalost ti ne morem

donesti ovu dobru sladoled. Ja mislim da imaju ovdje

najboljega na cijelom svijetu! Lipo pozdrav! Tvoj Rudi

ribe/
rib

čamac/
čamcem

pješčani
grad

suncobran/
suncobranom

roniti

more/morju

školjke

sladoled

Na plaži

Opiši, kako bi ti rado išao/šla na plažu!

Ja sam na morju.

Na glavi imam _____.

Na nosu nosim lipe _____.

Okolo trbuha nosim _____.

U desnoj ruki držim _____.

Moje/ Moja _____.

Na noga imam _____.

U lijevoj ruki nosim _____.

1. ronilački očalji

2. krljača za sunce

3. očalji za sunce 4. kupaće gačice

5. pratež za kupanje/kupaći kostim

6. vidro za pijesak

7. lopata za pijesak 8. grabljice

9. suncobran 10. sandale

11. peraje 12. ručnik

13. pojas za plivanje

14. lopta/labda za vodu

Razmišljanje o jeziku:

opisati sebe i druge, naučiti farbe i dijele tijela, nadopuniti nepotpune rečenice **Vidi:** Govorimo i vježbamo 2, str. 284

Rudi je uživao odmor na morju.

Ča/Što **je** onde **djelao**?
Pročitaj njegovo pismo
na petoj strani.

On **je** iskao školjke.

On **je** bio roniti.

On **je** gradio pješčani grad.

On **je** bio umoran.

On se **je** lijenio.

On **je** ulovio ribu.

On **je** plivao pol
kilometra daleko.

On **je** pisao karte i pismo.

On **je** lizao sladoled.

K ljetu kani Rudi opet poiti na morje.

Ča/Što **će** onde **djelati**?
Poveži rečenice,
ke/koje slušu skupa!

On **će** roniti.

On **će** graditi pješčani grad.

On **će** plivati pol
kilometra daleko.

On **će** lizati sladoled.

On **će** iskati školjke.

On **će** biti umoran.

On **će** se lijeniti.

On **će** pisati karte i pismo.

On **će** uloviti ribu.

Jedna rečenica ne odgovara pismu. Poišci ju!

Mala riba Šarica

Razgovor: U vodi!

Riba: Dobro jutro!

Šarica: Dobro jutro!

Riba: Kako se ti zoveš?

Šarica: Ja se zovem Šarica.
A kako je tvoje ime?

Riba: Ja se zovem **plava riba**.
Ja se zovem **črljena riba**.
Ja se zovem **zelena riba**.
Ja se zovem **žuta riba**.

Šarica: Ja se veselim.

Riba: Ti si jako lipa riba!
Prosim, daj mi jednu ljusku!

Šarica: Ne! Ovo su moje lipe ljuske!
Sada sam sama. Ja sam tužna.

Osmoručica: Daj svakoj ribi jednu od tvojih ljuskov.

Šarica: Sada već nisam sama.
Ja sam jako vesela.

Šarica

Razgovor: U vodi!

Šarica: Ja sam najlipša riba u cijelom morju.
Moje ljuske su tako lipo šare.
Ali svaki dan, dođu druge ribe i kanu
jednu od mojih lipih ljuskov.

Žuta riba: Šarica, zač/zašto mi ne daš jednu
od tvojih ljuskov? Ti ih imaš toliko/puno!

Šarica: Da, ali ako svakoj ribi dam jednu,
onda ih sama već nimam.
Onda nisam već najlipša riba.

Plava riba: Sada si lipo, ali sama. Je to dobro?

Šarica: Ne, ja sam jako tužna.

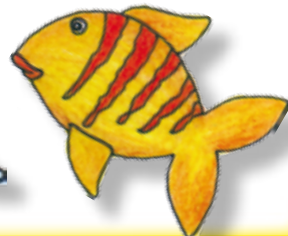
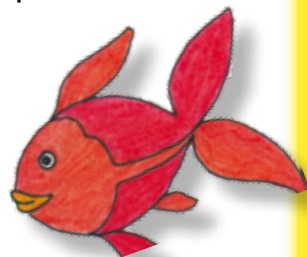
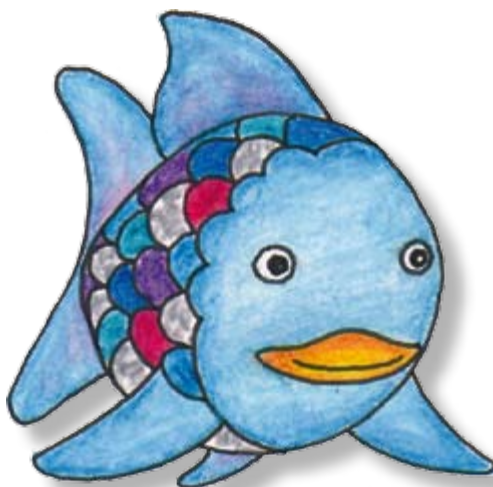
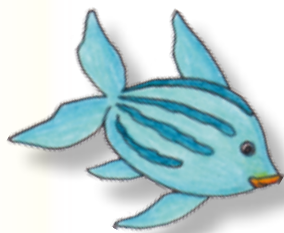
Zelena riba: Tovarushi si moraju diliti.

Šarica: U redu, pokušit ću.
Ovo imaš jednu malu ljusku.

Zelena riba: Hvala, to je lip dar.

Žuta i plava riba: Šarica imaš i za nas jednu šaru ljusku?

Šarica: Da, ovo su. Sada ćemo se svi lipo svititi.

Svaki ribar mora uloviti isti broj rib!

Računaj i poveži ribe s ribalom pravilnoga ribara, ki/koji ima pravi rezultat na puloveru!

$8 + _ = 15$

$4 + _ = 11$

$12 + _ = 15$

$9 + _ = 12$

$13 + _ = 20$

$17 - _ = 14$

$13 - _ = 6$

$14 - _ = 7$

$20 - _ = 17$

$11 - _ = 8$

$9 + 18 =$

$14 + 13 =$

$89 - 60 =$

$54 - 27 =$

$91 - 62 =$

$53 - 24 =$

$44 - 17 =$

$11 + 18 =$

$7 + 9 + 13 =$

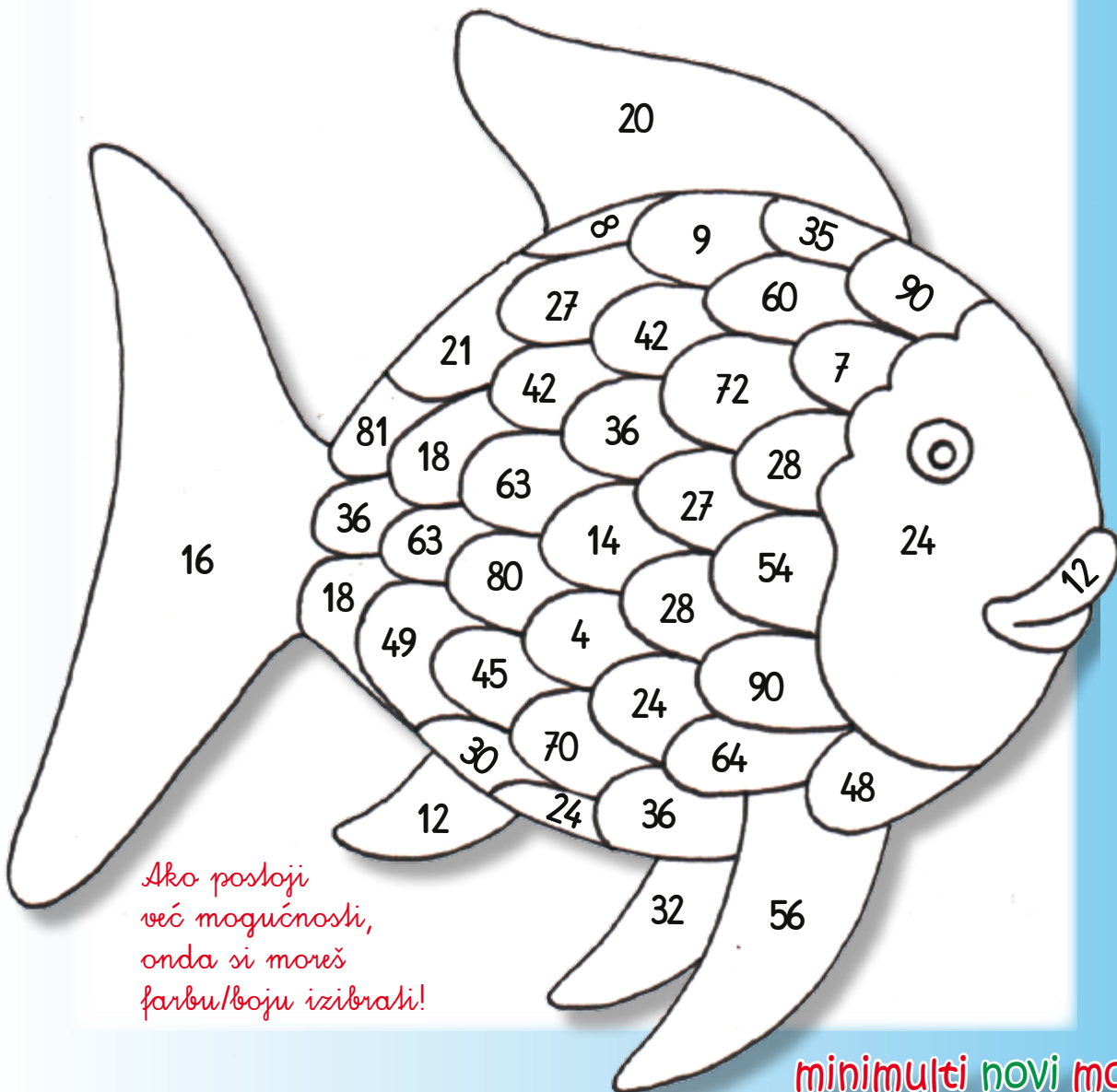
$42 - 13 =$

Množenje brojev

Napravi šaricu!

Pofarбай broje množenja od **4 plavo**,
broje množenja od **6 žuto**, broje množenja od **7 lilasto**,
broje množenja od **8 zeleno**, broje množenja od **9 srebrno/suro!**

*Ako postoji
već mogućnosti,
onda si moreš
farbu/boju izabrati!*

Na morju

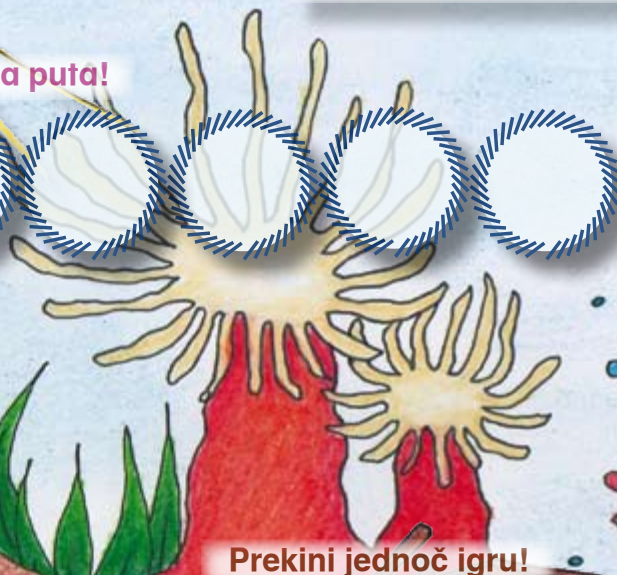
riba

Plivaj dvojca polja najpr!

Kockaj se dva puta!

sunce

riba

Kockaj se
još jednoč!

Prekini jednoč igru!

čamac

Igra kockom

čamac

Prekini jednoč igru!

aj se!
i ispuni nalog!

Vozi se troja polja najzad!

školjka

Plivaj dvojica polja najzad!

školjka

cilj

minimulti novi moj

Igraj se vodom!

Glej slike, prečitaj naloge i igray se!

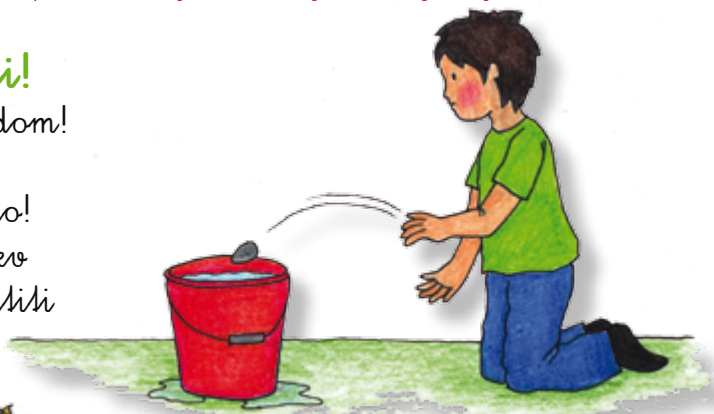
Jabuke u vodi!

Napunite vidro vodom!

Pokusite hitati

kamenčiće u vidro!

Koliko kamenčiće
si mogao baciti/hititi
u vodu?

Vodeni baloni!

Napunite zračne balone
vodom! Hitajte balone
jedan drugomu!

Pazite, da ulovite balone!

Koliko put/krat znaš
uloviti balon, prez toga
da ti spade?

Baciti kamenčiće!

Vzite nekoliko jabuk u korito/
kopanj/kadu, ko/koje moraš
napuniti vodom!

Pokusite usli loviti jabuke!

Ruke si držite na hyslu!

Gdo je ulovio najveć jabuk,
je dobitnik/dobitnica.

Pješčana slika

Ovo je sve potrebno!

- papir za crtanje (A4 u širini)

- lipilo

- vodene farbe

- pijesak

- stari katalogi i škare

1

Zgornju polovicu papira
počarbij plavom farbam!
Hasnui čuda vode! Ovo je nebo.

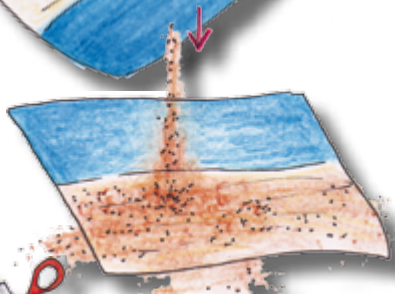
2

Drugu polovicu pomaži lipilom!

3

Sada posipaj ovde pijesak!
Pijesak, koji je preveć, puhni doli!
Ovo je plaža.

4

Zami katalog i izriži sve,
ča/što se more najti
na plaži i zalipi je
na tvoju sliku!

Željim ti čuda veselja na tvojoj plaži!

Marko ima praznike

Prinos vjerskopedagoškoga instituta Gradišće

Još nikad se nije Marko ovako veselio na praznike. On smi u prazniku svojemu stricu na odmor. Stric je lozar i stanuje uz jednu veliku lozu. Onda će Marko viditi sve živine, ke/koje samo pozna iz knjig: svinje i jelene, divlje svinje i lesice. Konačno je tako daleko. Skoro jednu uru biži Marko uz svojega strica kroz lozu. „Ovde uopće nije živin“, ustanovi Marko. „Ča/Što u tvojoj lozi nije živin?“ „Ima ji“, odgovori stric. „One ne čekaju na putu da velu: Dobro jutro, Marko! Ne, ako je kaniš najti, onda je moraš iskati.“ „Sve vrime išćem, ništa nisam našao!“, veli Marko. „Ti si bio i preglasan. Gdo stalno govori i larma ili gdo se vozi mopedom kroz lozu, neće najti živin. Ti moraš biti tihi i slušati!“ Po nekom vrimenu veli stric: „Glej, Marko!“ „Ča/Što, ja ništa ne vidim“, odgovori Marko. Stric pokaže na mehku zemlju uz put. „Ovo su slijedi.“ Sada vidi i Marko otiske. „Ovo je bila divlja svinja!“ „Odakle ti to znaš?“, pita Marko. „Moj otac je bio isto lozar i mi je sve pokazao. On mi je rekao: Sve u životu ostavlja slijede. Mi moramo biti samo pažljivi. Ako pogledaš u prirodu najl ćeš mnogo slijedov, slijedov Božji. Jer Bog je stvorio sve! Sada ali moramo biti lihi, jer ćemo razignati/prebirati sve živine.“

Prekopredmetne veze: vjeronauk / priroda i društvo.
Bog je Stvoritelj svita – u svakom biću ga moremo najti.

Bog stvori svit

Pročitaj tekst, išči odgovorajuću sliku i napiši broj!

1

Na početku
je bilo sve škuro.

2

Onda veli Bog:
„Neka nastane
svitlost!“

3

I Bog načini
vodu na nebu
i vodu na zemlji.

4

Treti/Treći dan
Bog stvori zemlju i sve
ča/što na njoj raste.

5

Na nebo
postavi sunce,
misec i zvijezde.

6

U vodu stavi
sve ča/što pliva.
U zraku da letiti pticam.

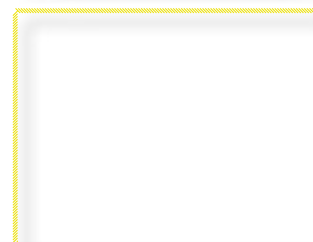
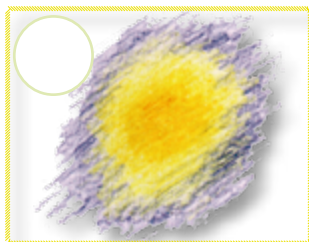
7

I Bog stvori
živine, velike i male.

8

Na koncu
stvori človika
i mu daruje svit.

**Svaku je dao Bog svoj
obraz – i tebi.**
Ovde se namoljaj sam/sama
ili zalipi kipic od sebe.

Didaktične napomene:

Moja Biblija u slika: Priča o početku, str.12,13,14,15

minimulti novi moj

Kviz o Mozartu

Obrazovni poslužitelj Gradišće

Wolfgang Amadeus Mozart ima svoj jubilej. Otpri u internetu **Obrazovni poslužitelj Gradišće (OpoG)** adresu www.bildungsserver.com! Klikni na **Hrvatski**, a onda na obrazovni sadržaji! Pod „Highlights“ ćeš najti tekst o Mozartu. Pročitaj ov tekst i odgovori na pitanja u minimultiju! Okruži pravu slovu odgovora! Na zadnje ćeš dostati odgovarajuću rič.

1. Kada se je W. A. Mozart rodio?	L:	1756
	K:	1923
2. U kojem varošu se je Mozart narodio?	E:	u Solnogradu
	M:	u Beču
3. Kako star je bio kad je napisao svoju prvu kompoziciju?	Š:	25 ljet
	O:	5 ljet
4. Kako se je zvala Mozartova sestra?	T:	Fannerl
	P:	Nannerl
5. Komu su guslali Mozart i njegova sestra u Beču?	T:	cesaru
	O:	Francu Josefu
		cesarici
		Mariji Tereziji
6. Koju operu je Mozart napisao?	L:	Čarobna frula
	Z:	4 ljetne dobe
7. U kojem ljetu je W. A. Mozart umro?	Č:	1855
	D:	1791

Ov muž je bio Mozartov otac: _____ .

--	--	--	--	--	--	--	--

Prekopredmetne veze:

Muzički odgoj: tancati menuet
(vidi Minimulti 01, str. 14)

Poznate znamenitosti u Željeznu

Išći ove zgrade u miži (u OpoGu) i pošarlbaj je!

Stolna crkva sv. Martina

Stolna crkva je crkva biskupa, ka/koja je u Željeznu **posvećena svetomu Martinu**. Crkva je zgradjena u gotičnom stilu. Pred crkvom stoju veliki križ, ki/koji je spominak na pohod pape Ivana Pavla II. 1988. ljeta u Željeznu i velika kamena figura sv. Martina.

Gradska vijećnica

Ova vijećnica je prik 300 ljet stara i stoji na zdošnjem kraju pješačke zone. Med obloki su naslikane **freske**, ke/koje kažu žene. One stoju za **vjernost, ufanje, darežljivost, jakost, pravičnost, mudrost i umjerenost**.

Kalvarija i crkva na brigu

Pred oko 300 ljet je dao knez Pavao Esterhazy zgraditi kalvariju. Vidity se ovde more muka Kristuševa, ka/koja je predstavljena lipimi figurami. Crikvu na Brigu su kasnije nadozidali Kalvariji. Na livoj strani ulaza je grob kompozitora Jožefa Haydna. Zato je i ova crkva **poznata kao Haydnova crkva**.

Čitati opis znamenitosti

Vidi: To kanim znati 3 (Putujem kroz Gradišće) stran 15

Zdravo u Željeznu (Vodič kroz Željezno za dicu, hkdc)

minimulti novi moj

Kupanje

Žarko sunce peče,
vruć je ljetni dan.
Pot po čelu teče,
hajde sada van!

U jezero tamo
na kupanje svi!
Plivat, prskat znamo,
voda nam godi!

Anton
Leopold

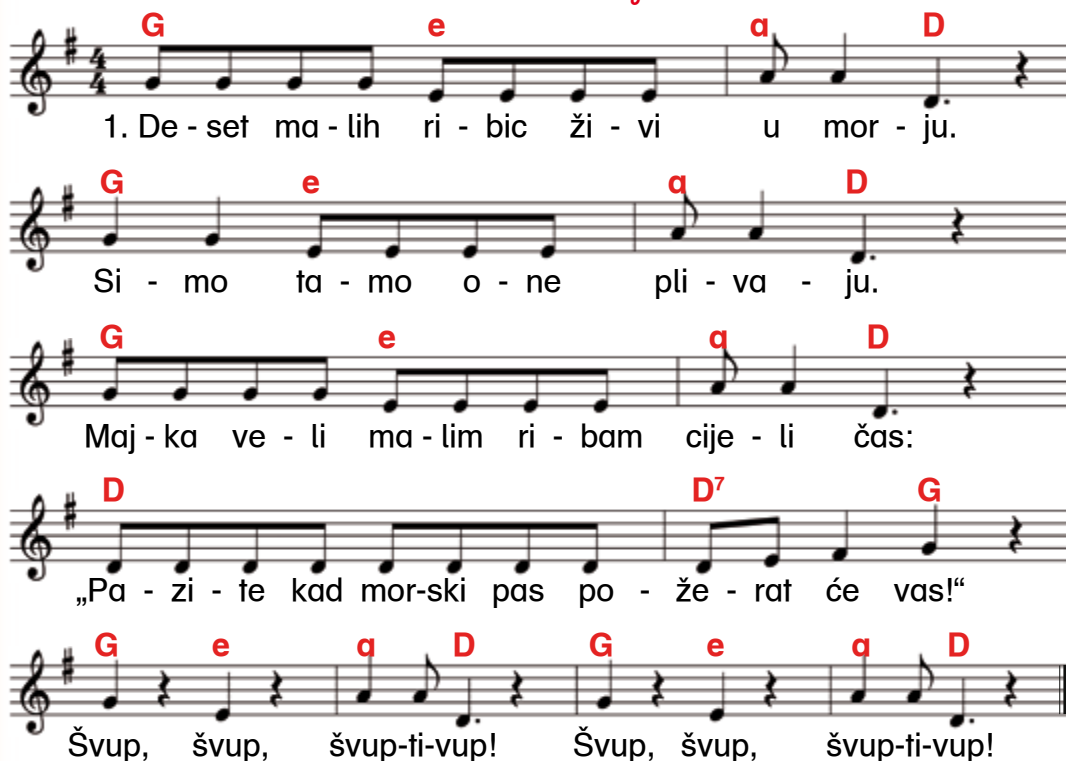
Kupanje:

razgovarati se o pjesmici i slika

Deset malih ribic

Nicole Varga

1. De - set ma - lih ri - bic ži - vi u mor - ju.

Si - mo ta - mo o - ne pli - va - ju.

Maj - ka ve - li ma - lim ri - bam cije - li čas:

„Pa - zi - te kad mor-ski pas po - že - rat će vas!“

Švup, švup, švup-ti-vup! Švup, švup, švup-ti-vup!

2. **Devet** malih ribic živi...
3. **Osam** malih ribic živi...
4. **Sedam** malih ribic živi...
5. **Šest** malih ribic živi...
6. **Pet** malih ribic živi...
7. **Četire** male ribe živu...
8. **Tri** male ribe živu...
9. **Dvi** male ribe živu...

10. **Jedna** mala ribica
je sama ostala.
Jako tužna j' bila,
stalno plakala.
Onda si poiskala je prijatelja,
našla j' morskog konja,
s kim se igrala.
Švup, švup, švup-ti-vup!...

Jačka: čitati i božati tekst,
upoznati i ponoviti pojedine dijale

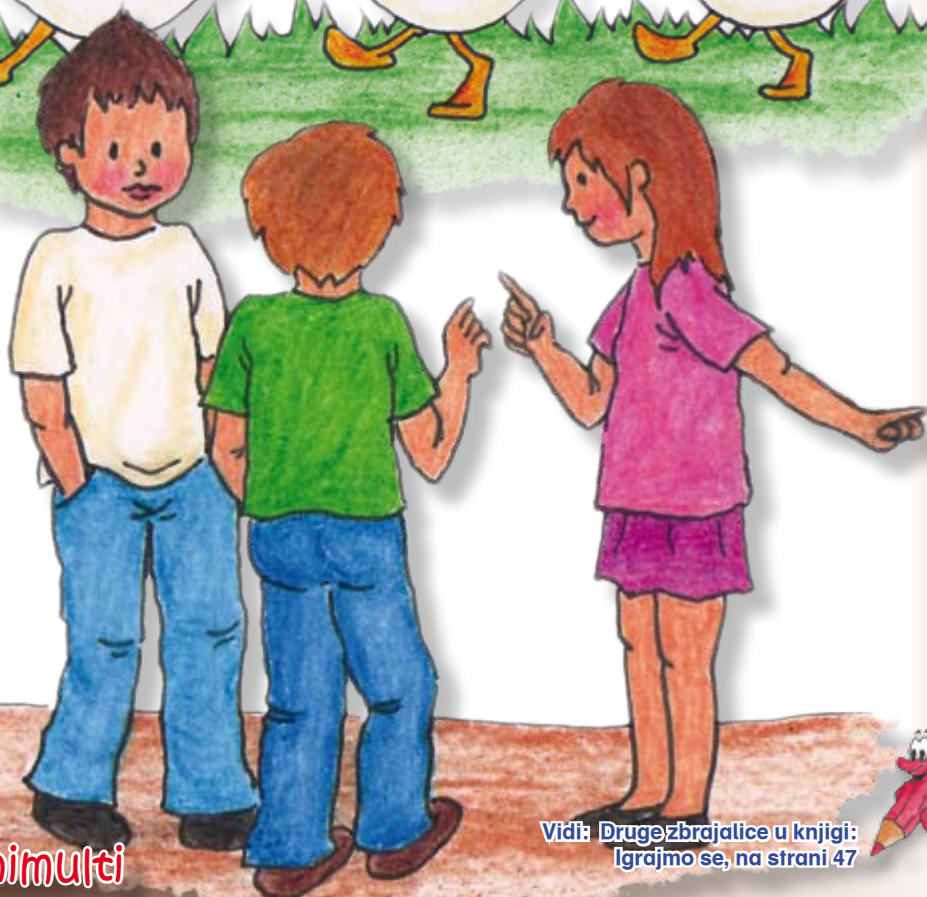
minimulti novi moj

Eci, peci, pec Zbrajalica!

Broji
s manom!

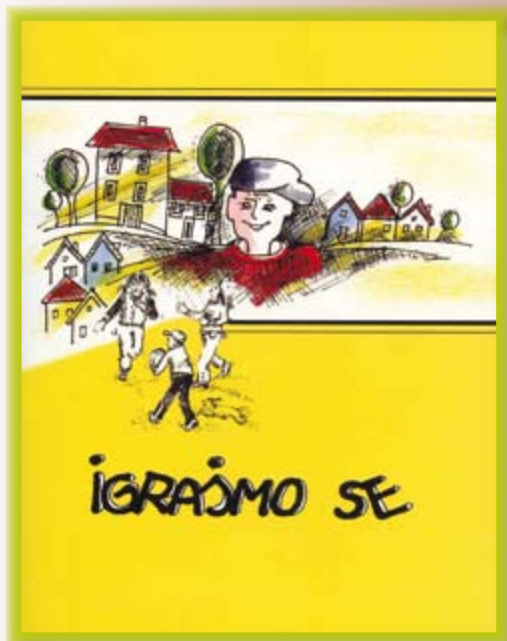

Eci, peci, pec,
ja sam mali zec,
ti si mala maca, ka sad van koraca!

Vidi: Druge zbrajalice u knjizi:
Igrajmo se, na strani 47

Naš tip: Knjiga miseca „Igrajmo se“

„Stare i nove igre za djecu“

Ova knjiga sadržava stare i nove igre, ke/koje morete izvršiti sideć u kolu i u većem prostoru.

Izdavač ove knjige je Hrvatsko kulturno društvo, a sastavila je igre mr Zlatka Gieler.

„Mornar, s kom/kojom farbom smim prik plavoga morja?“ je jedna igra iz ove knjižice.

*Na jednoj strani mjesta stoji dle ko/koje je mornar.
Na drugoj u jednoj liniji stojiš ti s tvojimi prijateljji.
Pitajke mornara: Mornar, mornar, s kom/kojom farbom smim prik plavoga morja?*

*Mornar veli jednu farbu. Ako imate imenovanu farbu na sebi, smite poiti k mornaru prez toga da vas smi uloviti.
Ako nimate tu farbu na sebi, morate bižati k mornaru, a mornar vas pokusi uloviti.
Gdo je ulovljen/a pomaže mornaru.*

Išci u knjigi ovu igru! Pokusi ju igrati tovaruši!

Knjiga „Igrajmo se“:
Pročitati, igrati različne igre i zbrajalice.

minimulti novi moj

Kompjutorski „a-b-c“

Neki od vas se rado razgovaraju međusobno o kompjutori. U tom „svitu“, ako kaniš biti „cool“, se upotribljava posebni jezik. Ovde ćeš najti neke primjere i njihovo značenje.

CD:

Ova krtica stoji za «Compact Disk».

Ovo su srebrne pločice. Na ovakovoj ploči se moru sakupljati podatki (file), muzika i kompjutorski programi. CD-ejka na kojoj su sakupljeni samo podatki se zove **CD-ROM**.

Chat:

U engleskom jeziku ova rič znači „brbljati / razgovarati“. Tako se i ti moreš razgovarati pomoću kompjutora s prijateljem ili prijateljicom. Oni te ne vidu ali vidu na monitoru što/ča ti pišeš.

Download

Ova rič znači, da si ti moreš nešto od drugoga kompjutora «doli povlići» na tvoj kompjutor, ako su obadva skupa povezani. Downloadat si moreš iz svitske mreže filme, jačke i igre.

Nastavit ćemo u slijedećem broju minimultija!

Kazalo

Prazniki su ovde	2
Riba	3
Rudi na odmoru	4
Rudi piše pismo	5
Na plaži	6
Rudi je uživao odmor	7
Mala riba Šarica	8
Šarica	9
Ribari lovu ribe	10
Množenje brojev	11
Na morju	12
Igra kockom	13
Igraj se vodom!	14
Pješćana slika	15
Marko ima praznike	16
Bog stvori svijet	17
Kviz o Mozartu	18
Poznate znamenitosti u Željeznu	19
Kupanje	20
Jačka: Deset malih ribic	21
Eci, peci, pec	22
Naš tip: Igrajmo se	23
Kompjutorski „a-b-c“	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2006. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredništvo: Baumgartner Sascha, Billisits Martina, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, Pinterits Brigitta, Varga Nicole, Wolf Hans Peter, Wukovits Robert, Zsivkovits Silvia

Lektorica: magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

Ilustracije: Omischl Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Pošanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.